

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

21. februar 2025

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 103 (Alm. del) af 8. januar 2025

Spørgsmål

Vil ministeren opgøre effekterne af henholdsvis at mindreregulere indkomstoverførslerne med 0,75 pct. point årligt og at inflationsregulere indkomstoverførslerne? Effekterne bedes opgjort både for perioden 2026-2030 og 2026-2035. Opgørelsen bedes indeholde effekt på provenu, arbejdsudbud, BNP og Gini-koefficienten.

Svar

En årlig mindreregulering på 0,75 pct.-point frem mod 2030 svarer til en samlet reduktion i indkomstoverførslerne på knap 3,6 pct. Fortsættes den årlige mindreregulering frem til 2035, svarer det til en samlet reduktion i indkomstoverførslerne på godt 7 pct.

Den skitserede mindreregulering skønnes at indebære en umiddelbar offentlig mindreudgift på 7,4 mia. kr. (2025-niveau) i 2030 stigende til 14,6 mia. kr. (2025-niveau) i 2035, hvis mindrereguleringen videreføres til 2035, *jf. tabel 1 nedenfor*.

Den umiddelbare mindreudgift på 7,4 mia. kr. i 2030 afspejler et fald i de offentlige udgifter til indkomstoverførsler på 12,1 mia. kr., et fald i provenuet fra indkomstskatterne på 4,5 mia. kr. og en afledt stigning i udgifterne til boligstøtte på knap 0,4 mia. kr. Hertil kommer, at et fald i indkomstoverførslerne indebærer et fald i indbetalingerne til den obligatoriske pensionsopsparing for overførselsmodtagere og dermed en besparelse på de statslige udgifter til indbetaling af pensionsbidrag for modtagere af overførselsindkomster på ca. 0,2 mia. kr. (2025-niveau) i 2030.

Opgjort efter tilbageløb fra moms og afgifter skønnes mindrereguleringen at give anledning til offentlig mindreudgift på 1,1 mia. kr. det første år stigende til 5,8 mia. kr. i 2030 og 11,4 mia. kr. i 2035, hvis mindrereguleringen fortsættes.

Det skal bemærkes, at der med gældende regler allerede indgår en mindreregulering på 0,45 pct.-point i 2027 som følge af neutralisering af virkningen på indkomstoverførslerne af afskaffelsen af store bededag som helligdag. En virkning, der optræder i 2026, men som følge af forlig først forventes implementeret fra 2027¹. I forlængelse heraf kan det bemærkes, at den i spørgsmålet skitserede mindreregulering fra 2026 forudsætter forligskredsens opbakning.

Tabel 1
Økonomiske konsekvenser af en årlig mindreregulering af indkomstoverførslerne med 0,75 pct.-point

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Samlet mindreregulering	<i>Pct.</i>									
SU og folkepension	0,71	1,43	2,15	2,86	3,56	4,27	4,96	5,65	6,34	7,02
Øvrige indkomstoverførsler	0,71	1,44	2,15	2,87	3,57	4,28	4,97	5,66	6,35	7,03
	<i>Mia. kr. (2025-niveau)</i>									
Umiddelbar mindredgift	1,4	2,9	4,4	6,0	7,4	8,9	10,3	11,8	13,2	14,6
- Indkomstoverførsler	-2,3	-4,8	-7,3	-9,7	-12,1	-14,5	-16,8	-19,2	-21,5	-23,8
- Indkomstskat	-0,9	-1,8	-2,7	-3,6	-4,5	-5,4	-6,2	-7,1	-8,0	-8,8
- Boligstøtte	0,0	0,2	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7
- Obligatorisk opsparing	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3
Mindredgift efter tilbageløb	1,1	2,3	3,4	4,6	5,8	6,9	8,0	9,1	10,3	11,4
Mindredgift efter tilbageløb og adfærd	1,5	3,0	4,6	6,2	7,7	9,3	10,8	12,3	13,8	15,3
	<i>Fuldtidspersoner</i>									
Arbejdsudbud	1.500	3.000	4.500	6.000	7.500	9.000	10.500	11.900	13.400	14.800
	<i>Mia. kr. (2025-niveau)</i>									
Arbejdsudbud, BNP-virkning	1,4	2,8	4,2	5,6	6,9	8,3	9,6	11,0	12,3	13,6
	<i>Pct.-point</i>									
Fordeling, Gini-virkning	0,04	0,09	0,14	0,18	0,23	0,27	0,32	0,36	0,41	0,45
	<i>Kr. årligt (2025-niveau)</i>									
Fald i udvalgte ydelsesniveauer										
Maks. dagpenge	1.900	3.800	5.600	7.500	9.400	11.200	13.000	14.800	16.600	18.400
Fuld folkepension (enlig)	1.500	3.100	4.600	6.200	7.700	9.100	10.600	12.100	13.600	15.000
Førtidspension (enlig)	1.800	3.600	5.400	7.300	9.000	10.800	12.600	14.300	16.100	17.800
SU (udeboende)	600	1.200	1.800	2.400	3.000	3.600	4.200	4.800	5.400	6.000

Anm.: De anførte afledte adfærdsvirkninger er baseret på en skalering af en tidligere opgørelse i forbindelse med svar på *Finansudvalgets spørgsmål 180* af 15. marts 2022. I opgørelsen af statens udgift til indbetalinger til den obligatoriske pensionsopsparing indgår der et modgående bidrag fra skat og modregning i socialpension på udbetalingstidspunktet baseret på en forholdsvis skematisk opgørelse af, hvor stor en andel, der vurderes at kommer til udbetaling i årene frem mod 2035. Den anførte arbejdsudbudsvirkning er afrundet til nærmeste 100 fuldtidspersoner. Faldet i ydelsesniveau er opgjort relativt til niveauet ved gældende regulering og er afrundet til nærmeste 100 kr.

Kilde: *2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027*, grundlaget for opgørelser til svaret på *Finansudvalgets spørgsmål 180* af 15. marts 2022 samt egne beregninger på basis af en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen.

En reduktion af indkomstoverførslerne vil bidrage til en styrkelse af det økonomiske incitament til beskæftigelse. Eksempelvis svarer mindrereguleringen frem til 2030 til et fald i den årlige maksimale dagpengesats på ca. 9.400 kr. (2025-niveau)²,

¹ Jf. https://www.ft.dk/ripdfl/samlings/20231/lovforslag/1161/20231_1161_som_vedtaget.pdf

² Opgjort inkl. beskæftigelsestillægget i de første 3 måneder.

svarende til et fald i nettokompensationsgraden for en gennemsnitlig enlig arbejder på 2 pct.-point fra ca. 67 pct. til ca. 65 pct.

Det vurderes med betydelig usikkerhed, at en mindreregulering på 0,75 pct.-point i årene 2026-30 vil bidrage til en stigning i arbejdsudbuddet svarende til 7.500 fuldtidspersoner. Fortsættes mindrereguleringen frem til 2035 vurderes arbejdsudbudsvirkningen at udgøre 14.800 fuldtidspersoner. Det skal til de opgjorte adfærdsvirkninger bemærkes, at disse er baseret på en skalering af en tidligere opgørelse, idet det ikke har været muligt at foretage en opdateret beregning på nyere grundlag.

Inkluderes saldoeffekten af øget arbejdsudbud kan den samlede mindreudgift forbundet med en mindreregulering frem mod 2030 opgøres til 7,7 mia. kr. (2025-niveau) stigende til 15,3 mia. kr. (2025-niveau) i 2035, hvis mindrereguleringen videreføres.

Mindrereguleringen bidrager til en stigning i indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten på 0,23 pct.-point i 2030 stigende til 0,45 pct.-point i 2035.

Inflationsregulering

I forhold til spørgsmålet om de økonomiske konsekvenser af at inflationsregulere indkomstoverførslerne, er der i det følgende taget udgangspunkt i, at der indføres en mindreregulering svarende til, at ydelsessatsen efter eventuelt fradrag til obligatorisk opsparing, følger udviklingen i forbrugerpriserne to år tidligere.

Det skal bemærkes, at en overgang til regulering svarende til udviklingen i forbrugerpriserne fra 2026 indebærer, at overførselsmodtagerne går glip af den relativt høje regulering i 2026 efter gældende regler, der afspejler lønstigninger i 2024 foranlediget af høje prisstigninger i 2022.

Allerede fra 2026 indebærer en overgang til regulering svarende til udvikling i forbrugerpriserne således en mindreregulering på 3,5-3,8 pct.-point i forhold til gældende regulering. I de efterfølgende år ventes den årlige mindreregulering at udgøre mellem 1 og 1,4 pct.-point, svarende til den skønnede årlige reallønsudvikling.

I 2030 skønnes en overgang til inflationsregulering fra 2026 at svare til en samlet mindreregulering på 8,45 pct. for overførsler, der efter gældende regler reguleres svarende til lønudviklingen, mens det for øvrige indkomstoverførsler er 7,11 pct. På den baggrund skønnes en overgang til inflationsregulering at afspejle sig en umiddelbart offentlig mindreudgift på 16,4 mia. kr. (2025-niveau) i 2030, hvor mindreudgiften er sammensat af en offentlig besparelse på udgifterne til indkomstoverførsler på 26,7 mia. kr., et fald i provenuet fra indkomstskatter på 9,9 mia. kr., øgede offentlige udgifter til boligstøtte på 0,8 mia. kr. og endelig en lavere offentlig udgift til den obligatoriske pensionsopsparing på 0,3 mia. kr., *jf. tabel 2.*

Ændringen kan også illustreres ved, at inflationsregulering svarer til, at den årlige maksimale dagpengesats reduceres med ca. 18.600 kr. i 2030 opgjort i 2025-niveau, mens en enlig folkepensionist med fuld supplerende pensionsydelse får reduceret folkepensionsydelsen med ca. 18.000 kr. i 2030 opgjort i 2025-niveau.

Efter indregning af afledt virkning på provenuet fra moms og afgifter, reduceres den skønnede umiddelbare mindreudgift i 2030 til 12,7 mia. kr. (2025-niveau). Omvendt kan det med betydelig usikkerhed skønnes, at reduktionen i overførselsindkomsterne vil bidrage til en stigning i arbejdsudbuddet, svarende til 15.000 fuldtidspersoner, hvilket styrker de offentlige finanser og øger den skønnede samlede mindreudgift forbundet med en overgang til inflationsregulering til 17,1 mia. kr. (2025-niveau) efter tilbageløb og adfærd.

Tabel 2

Økonomiske konsekvenser af at overgå til en inflationsregulering af indkomstoverførslerne

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Samlet mindreregulering	<i>Pct.</i>									
SU og folkepension	3,78	4,67	5,97	7,26	8,45	9,61	10,80	11,93	13,05	14,17
Øvrige indkomstoverførsler	3,51	4,12	5,15	6,18	7,11	8,29	9,50	10,64	11,78	12,91
	<i>Mia. kr. (2025-niveau)</i>									
Umiddelbar mindreudgift	7,4	9,0	11,6	14,1	16,4	18,8	21,4	23,7	26,1	28,5
- Indkomstoverførsler	-12,1	-14,8	-19,0	-23,1	-26,7	-30,7	-34,8	-38,5	-42,6	-46,3
- Indkomstskat	-4,5	-5,5	-7,1	-8,6	-9,9	-11,4	-12,9	-14,2	-15,7	-17,1
- Boligstøtte	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,3
- Obligatorisk opsparing	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3	-0,3	-0,4	-0,5	-0,5	-0,6	-0,6
Mindreudgift efter tilbageløb	5,7	7,0	9,0	11,0	12,7	14,6	16,6	18,3	20,3	22,1
Mindreudgift efter tilbageløb og adfærd	7,7	9,4	12,1	14,8	17,1	19,7	22,3	24,7	27,3	29,8
	<i>Fuldtidspersoner</i>									
Arbejdsudbud	7.400	8.700	10.900	13.000	15.000	17.500	20.000	22.400	24.800	27.200
	<i>Mia. kr. (2025-niveau)</i>									
Arbejdsudbud, BNP-virkning	6,8	8,0	10,0	12,0	13,8	16,1	18,4	20,6	22,8	25,0
	<i>Pct.-point</i>									
Fordeling, Gini-virkning	0,23	0,28	0,36	0,44	0,51	0,59	0,67	0,75	0,83	0,91
	<i>Kr. årligt (2025-niveau)</i>									
Fald i udvalgte ydelsesniveauer										
Maks. dagpenge	9.200	10.800	13.500	16.200	18.600	21.700	24.900	27.900	30.900	33.800
Fuld folkepension (enlig)	8.100	10.000	12.800	15.500	18.000	20.500	23.000	25.500	27.900	30.300
Førtidspension (enlig)	8.900	10.400	13.000	15.600	18.000	21.000	24.000	26.900	29.800	32.700
SU (udeboende)	3.200	4.000	5.100	6.200	7.200	8.200	9.200	10.100	11.100	12.000

Anm.: De anførte afledte adfærdsvirkninger er baseret på en skalering af en tidligere opgørelse i forbindelse med svar på *Finansudvalgets spørgsmål 180* af 15. marts 2022. I opgørelsen af statens udgift til indbetalinger til den obligatoriske pensionsopsparing indgår der et modgående bidrag fra skat og modregning i socialpension på udbetalingstidspunktet baseret på en forholdsvis skematisk opgørelse af, hvor stor en andel, der vurderes at kommer til udbetaling i årene frem mod 2035. Den anførte arbejdsudbudsvirkning er afrundet til nærmeste 100 fuldtidspersoner. Faldet i ydelsesniveau er opgjort relativt til niveauet ved gældende regulering og er afrundet til nærmeste 100 kr.

Kilde: *2030-planforløb: Grundlag for udgiftslofter 2027*, grundlaget for opgørelser til svaret på *Finansudvalgets spørgsmål 180* af 15. marts 2022 samt egne beregninger på basis af en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen.

Fortsættes inflationsreguleringen af indkomstoverførslerne i årene efter 2030 kan det bemærkes, at den årlige mindreregulering i disse er ens på tværs af ydelsestyper, idet der ikke er taget stilling til eventuelle yderligere stigninger i bidragsprocenten til obligatorisk pensionsopsparing efter 2030.

I 2035 vurderes det med betydelig usikkerhed, at inflationsregulering fra 2026 til 2035 vil afspejle sig i en samlet mindreudgift på 29,8 mia. kr. (2025-niveau) opgjort efter tilbageløb og adfærd.

I forhold til gældende regulering skønnes en overgang til inflationsregulering fra og med 2026 at bidrage til en stigning i indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten på 0,51 pct.-point i 2030 stigende til 0,91 pct.-point i 2035.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister